

Co robić w Bieszczadach, gdy pada deszcz?

Miłośnicy aktywnego wypoczynku odwiedzający coraz liczniej Bieszczady i poszukujący bezpośredniego kontaktu z przyrodą śpiewają w tym deszczowym roku 2017 coraz częściej przy wieczornym ognisku popularną ongiś piosenkę turystyczną:

Kiedy jest deszczowe lato

Mokną świerszcze w młodym sianie

Woda szkodzi strunom skrzypiec,

Więc nie w głowie im cykanie ...

Nie bardzo wiedzą, w jaki sposób wypełnić ciekawie swój krótki czas urlopowy bowiem piesze ciągi komunikacyjne w Bieszczadach – ułatwiające bezpośredni kontakt z dziewiczą przyrodą górską – nie są przygotowane i przystosowane do spacerów w dni deszczowe, frajdę mają wówczas za to „wyrypiarze”. Wielu naszych gości w dni deszczowe ucieka z Bieszczadów, bo nie wiedzą jak można spędzić taki dzień urlopu.

Oto kilka propozycji:

1. Ustrzyki Dolne i okolice:

Ustrzyki Dolne:

- **Muzeum Przyrodnicze BdPN** w Ustrzykach Dolnych, (*nieopodal w Centrum Informacji Turystycznej i w rynku można nabyć pamiątki*), tel. 13 461 10 91.
- **Muzeum Młynarstwa i Wsi** w dawnym młynie z 1905 r., tel. 13 461 13 12 (tu można też spożyć posiłek w oryginalnej młynarskiej scenerii).
- **Kościół w Jasieniu – sanktuarium Matki Bożej Bieszczadzkiej** z kopią ikony Matki Bożej z Rudek k. Lwowa, tel. 13 461 13 09.
- **Brzegi Dolne** (dawna leśniczówka) – bogate zbiory pasjonata – regionalisty Pana Zbigniewa Kosakiewicza, emerytowanego leśniczego Leśnictwa Łodyna, Brzegi Dolne 127, tel. 723 418 119.
- **Rabe - drewniany kościół** (dawna cerkiew unicka z 1858 r.) z zachowanym ikonostasem, klucze obok u Pana Kochanowicza, tel. 13 461 91 38.
- **Galeria "Przy Cerkwi" w Rabem**, autorska galeria pp. Jolanty i Waldemara Kordyacznych. Na miejscu można zobaczyć stałą wystawę obrazów, rzeźb i grafik, a także zmieniającą się ekspozycję prac na sprzedaż, tel. 605 205 720.

Czarna Góra:

- **Galeria „Barak”** z pracami artystów bieszczadzkich prowadzona przez Różę i Krzysztofa Franczaków w centrum wsi (w pobliżu kościoła). Jest tu możliwość uczestniczenia w warsztatach garncarskich i wypalenia własnych prac w piecu garncarskim. tel. 605 055 454, 603 992 119.

- **Pracownia Adama Glinzewskiego**, poety i śpiewającego rzeźbiarza o ksywce „Łysy” przy dużej obwodnicy bieszczadzkiej. Artysta rzeźbi w drewnie, wytwarza oryginalną biżuterię i ozdobne noże. Czarna Góra 63, tel.: 693 188 903.

- **„Muzeum Historii Bieszczad”** – (przy trasie do Michniowca) gromadzi pamiątki z XIX i XX w. Jest to muzeum prywatne, wpisane do rejestru muzeów prowadzonego przez Departament Dziedzictwa Kulturowego oraz należy do Stowarzyszenia Polskich Muzealników Prywatnych. Założycielami są Rafał i Leon Dudka, tel. 697 542 818.

- **Michniowiec** - dawna drewniana cerkiew unicka z 1863 r., obecnie kościół rzymskokatolicki pw. Narodzenia św. Jana Chrzciciela, (klucze w sklepie), tel. 661 089 823.

- **Bystre** – dawna drewniana cerkiew unicka z 1902 r, udostępnia do zwiedzania Bieszczadzki Oddział TOnZ w Ustrzykach Dolnych, tel. 13 461 13 22.

- **Polana - Galeria "Bieszczady"** – jej właścicielami są państwo Janina Krauze i Marek Chmiel, eksponują własne prace, obrazy olejne, ikony, rzeźbę i drobne pamiątki.

2. Nad Jeziorem Myczkowieckim:

Myczkowce: Ośrodek Wypoczynkowo-Rehabilitacyjny „Caritas”, a w nim:

- **Centrum Promocji Obszarów Natura 2000** z możliwością zwiedzania **izby przyrodniczej** z eksponatami fauny bieszczadzkiej, obejrzenia ciekawych filmów przyrodniczych o mieszkańcach karpackiej puszczy, osobliwościach przyrodniczych Bieszczadzkiego Parku Narodowego lub prelekcji z przeżyciami na tematy przyrodnicze, tel. 13 461 83 70 (wew. 47),

- **Stadnina koni Eden** z krytą ujeżdżalnią i możliwością nauki jazdy konnej, tel. 721 267 125,
- **Zwierzyniec** obok stadniny, (kozy, daniele, jelenie, lamy, ptactwo egzotyczne i rodzime itp.),
- **Centrum Kultury Ekumenicznej**, w którym znajdują się **miniatury 150 drewnianych świątyń karpackich** z obszaru przygranicznego Polski, Słowacji i Ukrainy, wykonane w skali 1:25,
- **Ogród biblijny** (o pow. 0.88 ha, z kompozycją rzeźb, (i ok. 150 roślin śródziemnomorskich oraz rodzimych) ukazujący dzieje przymierza Boga z człowiekiem (Stary i Nowy Testament),
- **Kawiarenka św. Franciszka** z ekspozycją zwierząt ofiarowanych przez Bieszczadzki Park Narodowy i możliwością uprzyjemnienia pobytu kawą, lodami, napojami, ewentualnie nabyciem pamiątek, map i wydawnictw regionalnych, przewodników itp., tel. 13 46 18 370.
- „**Skalki Myczkowieckie**”, pomnik przyrody nieożywionej w pobliżu OWR Caritas, a pod nimi ścieżka geologiczna, utwardzona klinem, nad skałkami platforma widokowa na dolinę Sanu.
- **Zapora wodna na Sanie** w Myczkowcach.
- *Z OWR Caritas wychodzi 10 tras spacerowych, można więc zostawić nieprzygotowanych do wędrowki w deszczu przy atrakcjach OWR i udać się na którąś z nich.*

3. Nad Jeziorem Solińskim:

Solina - wnętrze zapory wodnej, zwiedzanie w godz. 9.00 – 14.00) Niezbędny dowód osobisty! Tel. 13 49 21 275; 605 442 511.

Myczków - Muzeum Bojków (parking obok kościoła) z bogatą ekspozycją etnograficzną Pogorza Bieszczadów. W podziemiu, galeria prac artystów bieszczadzkich i możliwość wypicia oryginalnej herbatki ziołowej z ciastem, zakupienia map, przewodników i wydawnictw regionalnych, tel. 13 46 31 569.

Polańczyk - sanktuarium Matki Bożej Pięknęj Miłości (parking obok) z łaskami słynącą **ikoną Matki Bożej Łopieńskiej z XVII w**

. w ołtarzu głównym. (

17 dnia każdego m-ca o godz. 19.00 można skorzystać w tym miejscu z możliwości udziału w Mszy Św. z modlitwą o uzdrowienie i o uwolnienie. Bezpośrednia transmisja przez internet na stronie

www.przemyska.pl

– Radio Fara. (104,5).

Górzanka

- **drewniana świątynia**, ongiś dwuobrzędkowa (łac. i gr. kat.) z lat **1713 – 1718, z jedynym w Karpatach płaskorzeźbionym reliefowym ikonostasem** (rzadkość w skali światowej), tel. 13 469 25 81.

- obok **galeria Katarzyny Wolan** absolwentki ASP z pracownią ikon, sklepem pamiątkarskim z pracami artystów bieszczadzkich, literaturą regionalną, mapami, przewodnikami itp. tel. 669 091 004).

- **Bukowiec - Otaczarnia** (za wsią i mostem na rzece Solince w kierunku Czarnej) **z dużą**

zadaszoną wiatą Lasów Państwowych Nadleśnictwa Baligród

(ponad 50 miejsc) przystosowaną do gotowania, palenia ognisk obok niej, WC na uboczu i piękną,

utwardzoną kłińcem ścieżką przyrodniczą prowadzącą wzdłuż rzeki Solinki

.(

Spacer nią do końca i powrót stokówką leśną do dużego parkingu zajmuje ok. 45 – 60 minut).

4. Lesko i okolice:

Lesko:

- **Galeria Synagoga** - największa w Bieszczadach z pracami 85 artystów bieszczadzkich i literaturą regionalną (otwarta w godz.10.00 – 17.00), tel. 507 066 478.

- **Późnogotycki kościół** rz. kat. (1555 r.) z ciekawym wnętrzem i kopią łaskami słynącej Matki Bożej Leskiej (oryginał ikony znajduje się w Stryju na Ukrainie, a 30 lipca 2017 r. do Leska zostanie wprowadzona jej kopia wykonana w ASP we Lwowie).

- **Dziedziniec zamku Kmitów** (zamek jest dziś Pensjonatem).

- **Pomnik książki** na głównym skwerku w centrum itd.

- **Obserwatorium astronomiczne** w budynku Liceum Ogólnokształcącego.

- **Basen „Aquarius”**, nowoczesny, z ciepłą wodą (32 st. c – 36 st. C,) na miejscu bar.

- **Słodki Domek** z Restauracją Szelców na obrzeżach miasta obok Biedronki i stacji paliw.

Glinne:

- „**Kamień Leski**” - ostaniec z piaskowca z długą ścianą skalną, pomnik przyrody nieożywionej (obok parking).

Uherce Mineralne:

- powstającą **Bieszczadzką Szkołą Rzemiosła** (tel. 606 677 198),

- **barokowy kościół z 1757 r.** otoczony murem obronnym,

- **wodospad na Olszance** (szumiący groźnie w dni deszczowe, gdy rzeka Olszanka niesie dużo wody),

- **Drezyny Rowerowe** jadące odcinkiem linii kolejowej nr. 108 (dawnej linii cesarskiej z Budapesztu do twierdzy Przemyśl), na stacji kiosk z wydawnictwami regionalnymi, tel. 570 770 108.

Olszanica – romantyczny pałac z pocz. XX w. z malowniczym parkiem pałacowym i możliwością spaceru po otoczeniu, dziś pensjonat z restauracją, tel. 13 461 74 50.

Wańkowa – Pensjonat „Czar PGR-u”, w którym u Greka Nikosa Manolopolusa można degustować wyrabiane na miejscu świeże sery huculskie, bundz, bryndzę, fetę, „ocipki” i kupić

dowolną ilość tych pysznych serów, tel. 661 461 306; 663 669 504.

Bezmiechowa Górna - szybowisko na szczycie Gór Słonnych z **najładniejszą panoramą na Bieszczady** i parkingiem obok budynku **Akademi**
ckiego Ośrodka Szybowcowego Politechniki Rzeszowskiej im. płk. pil. Tadeusza Góry, tel. 13 46 88 920 Najlepiej podjechać tam od strony Olszanicy lokalną drogą leśną notarialnie udostępnioną przez Gminę Olszanica dla pojazdów osób cywilnych lub od strony Leska.

*Na szybowisku można zwiedzać niewielkie **Muzeum Szybownictwa w budynku Szkoły Szybowcowej**, obejrzeć w hangarze **najnowocześniejsze w Polsce szybowce**, po południu sfotografować ostrą po deszczu panoramę na Bieszczady, w miejscowej restauracji posilić się lub umówić z prowadzącym ją „sokolnikiem” (tel. 697 186 135) na pokaz ptaków drapieżnych (wielka atrakcja dla dzieci i nie tylko!).*

Hoczew – prywatna Galeria prac Zdzisława Pękalskiego, tel. 13 469 42 87.

Nowosiółki – Muzeum Przyrodniczo-Łowieckie „Knieja” pp. Henryki i Jerzego Wałachowskich, tel. 609 474 783.

Zachoczewie – Pracownia ikonopisania p. Edyty Śliwińskiej, tel. 13 468 42 17; 724 157 781.

5. Sanok i okolice:

Sanok:

- **Muzeum Historyczne** (w zamku, w centrum miasta, obok parking strzeżony) z unikatową ekspozycją ikon i malarstwem Zdzisława Beksińskiego, tel. 13 46 306 09,

- **Rynek starego miasta** z fontanną, śladami po dawnym kościele św. Michała w małym rynku (obok), późnogotyckim kamiennym domem mansjonarzy (dziś MDK),

- **Kościół oo. franciszkanów** z odnowionym i ciekawym wnętrzem z łaskami słynącą ikoną Matki Bożej Pocieszenia z XVII w. w lewym ołtarzu bocznym (Maryja adoruje śpiące na jej kolanach Dzieciątko Jezus!),

- **Kościół Przemienienia Pańskiego**, z ciekawą polichromią wnętrza i ikoną Matki Bożej,

- podcienia i ławeczkę dobrego wojaka **Szwejka**,

- **Cerkiew prawosławną** z ikonostasem i łaskami słynącą ikoną Matki Bożej po lewej stronie w ołtarzu bocznym, (klucze obok na plebani),

- **Muzeum Budownictwa Ludowego** – skansen - (za Sanem) z odtworzonym dawnym miasteczkiem galicyjskim, sektorami architektury drewnianej zamieszkujących dawniej Bieszczady etnograficznych górali karpackich: Bojków, Łemków, Dolinian i Pogórzan, ich świątyniami, obiektami mieszkalnymi, gospodarczymi, dawnym dworem, szkołą, młynami, rozległym sektorem naftowym itd. (zwiedzanie z przewodnikiem i wejściami do obiektów trwa 3 godziny), tel. 13 46 316 72.

- Nowy Zagórz** – galeria Bieszczadzkiej Grupy Twórców Kultury, w drewnianym budynku przy drodze na przeciw szkoły, w obiekcie Biuro Turystyczne „PAWUK”, tel. 697 075 795.

Zagórz:

– **Sanktuarium Matki Bożej Nowego Życia** z łaskami słynącą ikoną Zwiastowania Matki Bożej z XV w. w ołtarzu głównym (obok duży parking), tel. 13 46 22 036.

- **Stacje Drogi Krzyżowej** wykonane przez 14 artystów bieszczadzkich przy drodze prowadzącej od kościoła do **ruin klasztoru karmelitów bosych** na wzniesieniu Marymont. Na jednej z wież ruin klasztoru znajduje się platforma widokowa ułatwiająca podziwianie rozległej panoramy na Góry Słonne i górskie otoczenie doliny Osławy.

6. W dolinie rzeki Osławy:

Morochów – drewniana cerkiew łemkowska z 1837 r., (dziś w obrządku prawosławnym) z zachowanym ikonostasem i polichromią wnętrza, klucze na plebani obok, tel. 13 46 29 061.

Szczawne – drewniana cerkiew łemkowska z 1888 r., (dziś w obrządku prawosławnym) z zachowanym ikonostasem i polichromią wnętrza oraz ciekawym cmentarzem przycerkiewnym, tel. 509 484 710.

Rzepedź – drewniana cerkiew łemkowska z 1824 r., (dziś w obrządku bizantyjsko-ukraińskim) z zachowanym ikonostasem i polichromią wnętrza oraz ciekawym cmentarzem przycerkiewnym, tel. 13 46 78 009.

Turzańsk – drewniana cerkiew łemkowska z 1803 r., dziś w obrządku prawosławnym z najwyższą w Polsce wolnostojącą dzwonnica (zabytek UNESCO) oraz kilkoma kamiennymi nagrobkami na cmentarzu przycerkiewnym, tel. 500 071 205.

Komańcza-Letnisko – klasztor Sióstr Nazaretanek, m-ce internowania Prymasa Polski, ks. Stefana Kardynała Wyszyńskiego w latach 1955 – 56 z pamiątkami po ks. Prymasie, tel. 13 46 77 056.

Komańcza:

- drewniana **cerkiew obrządku bizantyjsko-ukraińskiego** z ikonostasem, tel. 13 46 77 140,

- drewniana **cerkiew prawosławna** z ikonostasem, tel. 13 46 77 224,

- prywatny **zbiór strojów łemkowskich, haftów, obrazów, krywulek itp. Pani Darii Boiwka**, tel. 13 46 77 134,

Radoszyce – drewniany fil. kościół rz. kat. (dawniej cerkiew unicka z 1868) z zachowanym ikonostasem i ciekawą polichromią wnętrza, tel. 13 46 77 081 - plebania w Komańczy.

Stanisław Orłowski (www.bieszczady-przewodnicy.pl)